

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE CULTURA, EDUCACIÓ I ESPORTS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 26

**Presidència
de l'Honorable Sr. Santiago Ferrer i Costa.**

Sessió celebrada dia 8 de febrer del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) RGE núm. 2482/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre l'estudi comparatiu de les retribucions del personal docent no universitari per comunitats autònomes.

378

EL SR. PRESIDENT:

Senyores i senyors diputats, començarem la sessió d'avui. Els deman en primer lloc si es produeixen substitucions.

Sí, Sr. Jaén.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Substituto al diputado Sr. Marí.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Jaén. Algú altre?

EL SR. RAMON I JUAN:

Sí, Miquel Ramon substitueix Josep Portella.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Ramon. Cap altre?

I.1) Compareixença RGE núm. 2482/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la Comissió de Cultura, Educació i Esports pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre l'estudi comparatiu de les retribucions del personal docent no universitari per comunitats autònomes.

Per tant procedim al debat del punt únic de l'ordre del dia, relatiu a la compareixença RGE núm. 2482/00, sol·licitada per quatre diputats membres de la comissió pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, per tal d'informar sobre l'estudi comparatiu de les retribucions del personal docent no universitari per comunitats autònomes.

L'Hble. Conseller assisteix acompanyat del Sr. Arnau Amer, director general de personal docent, i en conseqüència té la paraula l'Hble. Conseller d'Educació i Cultura, Sr. Damià Pons i Pons per fer l'exposició oral.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, a petició del Grup Popular donarem una informació d'acord amb les dades de què disposa en aquest moment la conselleria i, en concret, la Direcció General de Personal, sobre les retribucions del personal docent no universitari a les diferents comunitats autònomes fent-ne una certa anàlisi comparativa, o una anàlisi comparativa, no una certa.

Bé, la primera cosa que convé tenir clara, ja m'imagín que tots vostè l'hi tenen però tal volta no sigui innecessari detallar-ho, dins aquest concepte de retribucions d'inclou una quantitat considerable de conceptes diferents. El primer punt o el primer concepte seria el de retribucions bàsiques; seria el punt u, i dins les retribucions bàsiques hi ha el sou i els triennis. Després hi ha el punt dos, que serien els retribucions

complementàries; les retribucions complementàries també són múltiples: hi ha el complement de residència, el complement de destinació, el complement específic general, el complement específic singular, que són les quantitats que cobren els directors, assessors, caps d'estudis..., el complement de formació permanent, són els sexennis; en el cas de Balears hi ha un complement diríem a compte del complement específic, que són les 51.000 pessetes d'increment anual, 4.250 mensuals, que es paguen als docents a partir de la decisió del Govern de les Illes Balears l'any passat de compensar la pèrdua de poder adquisitiu dels funcionaris de la comunitat autònoma, que també incloïa els docents i que l'any 2000 varen ser 51.000 pessetes que s'han consolidat l'any 2001 i a més a més se'ls ha afegit l'IPC, a aquestes 51.000.

Després, finalment, hi ha un altre complement que és allò que es diu bestreta a compte, que és una bestreta a compte de la futura homologació definitiva dels docents de les Illes Balears en relació a la resta de funcionaris de la comunitat autònoma. Això està regulat pel Decret 88/1998, té una vigència de cinc anys, 98-2002, i és una bestreta que va ser acordada per la conselleria l'any 98 sense la conformitat dels sindicats, l'acord no tenia l'acord de la part social, però s'està executant aquest pagament a compte. Com vostès recordaran aquesta bestreta a compte l'any 98 representava -sempre donarem les dades en relació als ensenyants que tenen zero anys, o sigui, que és el seu primer any de feina, per entendre'ns, i els ensenyants que estan en el seu any dotzè de feina; sempre seran els dos paràmetres comparatius perquè...- aleshores, l'any 98 això representava per als ensenyants de zero anys 4.000 pessetes i per als ensenyants de 12 anys 6.870 pessetes; aquesta era la quantitat mensual de bestreta a compte de l'any 98. L'any 2001, o sigui, l'any en què ens trobam ara, per als ensenyants de zero anys és de 16.000 pessetes, lògicament s'han anat acumulant 4.000 pessetes cada any més l'afegit de l'IPC corresponent a la pujada de cada any, i en el cas d'ensenyants de 12 anys són, l'any 2001, 27.482 pessetes.

Evidentment, després de la meua intervenció, estarà disponible per detallar més la meua informació o per atendre les seves preguntes, el director general de personal, Sr. Arnau Amer, que està molt més assabentat que jo de totes aquestes qüestions.

Una cosa a comentar, en referència a les retribucions que ha anat indicant és que hem de pensar que les retribucions bàsiques i les dues primeres retribucions complementàries, que són el complement de residència i el complement de destinació, són una competència estatal que s'aprova en els pressupostos generals i que es fa mitjançant una resolució de la Secretaria de l'Estat i es publica en el BOE. Després, les retribucions que corresponen als conceptes 5, 6 i 7, que serien complements específics, per entendre'ns, general, singular i formació permanent, sexennis, també és una resolució de la Secretaria de l'Estat, que estableix la quantia mensual, però aquests tres conceptes de complement específic les comunitats autònomes, si volen, poden modificar-los, poden incrementar-los, per entendre'ns, i en realitat els conceptes 8 i 9 que jo he dit, que són a compte del complement específic, o sigui, l'actualització de la pèrdua de poder adquisitiu que va decidir el Govern l'any

passat, o la bestreta a compte que es va decidir l'any 98, en realitat són ampliacions dels conceptes 5, 6 i 7 dels complements específics.

Una vegada dit això, que seria una mica la introducció dels aclariments, jo el que faré serà transmetre a tots vostès una informació sobre els sous, les retribucions del professorat de diferents comunitats autònomes, informacions que hem elaborat a partir de contactes directes amb les direccions generals de personal d'aquestes comunitats autònomes i, a la vegada, a partir d'una informació que es va repartir en una reunió que hi va haver el novembre del 99 a Pamplona de directors generals de personal docent de la immensa majoria de comunitats autònomes. A partir d'aquí jo aniré donant-los comunitat per comunitat les quantitats, sense posar la mà al foc de l'absoluta certesa d'aquestes xifres però amb l'absoluta voluntat de transmetre als membres d'aquesta comissió allò que nosaltres hem pogut arregar, repetesc, entrant en contacte amb les conselleries de les comunitats autònomes.

Observaran vostès que hi ha una gran diversitat de situacions i observaran una segona cosa: que majoritàriament hi ha processos de millora retributiva iniciats a una major part de comunitats autònomes que no aquelles que no els hagin iniciat, o sigui, hi ha més comunitats autònomes que han iniciat processos de millora retributiva que no els han iniciat, que també n'hi ha.

Comencem per les Illes Canàries. Ja saben que a les Illes Canàries hi ha un doble concepte que és allò d'illes capitalines i illes no capitalines; tant en un cas com en l'altre les Illes Canàries tenen un complement de residència molt elevat que fa que se situïn a dalt de tot de qualsevol classificació de salaris del personal docent i encara tenen un complement de residència més alt les illes no capitalines; després ja diré algunes xifres. En realitat el complement de residència d'una illa no capitalina pot arribar a ser cinc o sis vegades major que el nostre, i pot oscil·lar entre les 55.466 pessetes mensuals en el cas dels mestres i les 69.331 pessetes en el cas dels catedràtics de secundària. També el complement específic en el cas de Canàries supera el nostre, més o menys és el doble que el nostre, i varia entre 90.332 pessetes i 97.432 pessetes mensuals. Evidentment amb aquest complement de residència i aquest complement específic, com els dic, a qualsevol classificació que fem les Illes Canàries estan a dalt de tot; per tant, les Illes Canàries podríem dir que tenen resolt el tema de la millora retributiva, no hi ha cap procés de realització.

Després passariem al cas de la Generalitat Valenciana. S'ha signat un acord amb les organitzacions sindicals d'increment del complement específic de la següent forma: 4.000 pessetes l'any 2000, 7.000 pessetes durant l'any 2001, 4.000 pessetes l'any 2002 -evidentment mensuals en tots els casos- i 3.587 pessetes mensuals durant l'any 2003. Si sumam aquestes xifres ens surten 18.587 pessetes d'increment en quatre anys, i en el cas de la Generalitat Valenciana el complement específic de formació permanent, o sigui, els sexennis, és inferior al nostre complement específic.

Passem al cas de Castella i Lleó. Per a l'any 2001 tenen un increment de 6.900 pessetes mensuals en el complement específic a compte de l'homologació. Si multiplicam 6.900 per 12, si no he multiplicat malament em surten 73.000 pessetes..., més, tens raó..., 83, sí, sí, perdonau, 83.000 pessetes que se suposa, interpretam...

(Intervenció innoïble)

Com que ell és el peticionari jo no tenc inconvenient, si em concreta què vol, en adaptar-m'hi.

EL SR. PRESIDENT:

No, el Sr. Jaén no estava en ús de la paraula i (...)

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Per tant, continuaré segons el guió que hem previst nosaltres.

A Cantàbria s'ha pactat un acord d'increment del complement específic de 312.000 pessetes anuals que es faran efectives de forma esglaonada. Això representa 26.000 pessetes netes al mes, 50% l'any 99, 75% l'any 2000 i el cent per cent l'any 2001. A Extremadura l'increment del complement específic és de 276.000 pessetes anuals i és un procés esglaonat que acabarà dia 31 de desembre del 2002, i representa 23.000 pessetes mensuals, quan hagi acabat -evidentment- el procés. A Andalusia l'acord de les organitzacions sindicals és incrementar el complement específic en 60.000 cada any durant el període 2000, 2001, 2002 i 2003.

A Madrid l'increment del complement específic és de 312.000 pessetes anuals; també és un procés esglaonat que acaba dia 30 de juny del 2002. A Galícia el complement específic per a l'any 2000 és igual per a tots els cossos, és de 48.019 pessetes mensuals i no tenim informació de l'any 2001 en aquest cas. I altres comunitats autònomes de les quals no tenim notícia que en aquests moments no tenim notícia que hagin iniciat cap procés d'equiparació retributiva o de millora retributiva, perdó, són Catalunya, Castella-la Manxa, la Rioja, Aragó i Astúries.

Una vegada donades les característiques, diríem, de cadascuna d'aquestes comunitats autònomes, podem comentar diversos quadres comparatius i donar unes xifres bàsiques, i després feim unes conclusions. Concretament, un quadre comparatiu... Bé, aquí hi ha una altra cosa a dir; he esmentat abans que Canàries, tant si eren illes capitalines com si eren illes no capitalines, estaven al capdavant de la classificació. A continuació de Canàries hi ha un altre bloc format per Ceuta i Melilla en tots els casos, perquè també Ceuta i Melilla tenen un complement de residència molt alt, no tan alt com el de Canàries però molt alt, i després d'aquestes quatre comunitats autònomes o ciutats autònomes que tenen un complement de residència molt alt i estan davant de tot, vénen el País Basc i Navarra en tots els casos, dues comunitats autònomes que tenen un finançament per concert econòmic, que tothom sap

que és un finançament molt més favorable per a la comunitat autònoma, i això repercuteix en un millor pagament als docents, a més de moltes altres més disponibilitats de recursos.

Una vegada dit això, vegem algunes classificacions possibles referides a Balears. Concretament mestres amb zero anys d'antiguitat; observem les diferències molt considerables que hi ha entre la comunitat autònoma classificada en primer lloc i la classificada en el lloc 21: Canàries, illes no capitalines, 4.619.000 pessetes, Castella-la Manxa 3.216.000 pessetes. En el cas concret de mestres amb zero anys, les Balears estan situades en novena posició i amb unes 80.000 pessetes per davall la mitjana de les 21 comunitats autònomes.

Mestres amb dotze anys d'antiguitat. Evidentment les diferències entre Canàries i Castella-la Manxa continuen essent molt notables i en el cas concret de Balears, en aquest cas Balears, en el cas de mestres amb dotze anys d'antiguitat, estan classificades en sisena posició i tenen 40.000 per damunt la mitjana de les 21 comunitats autònomes.

Professor tècnic de formació professional amb zero anys d'antiguitat. La diferència entre Canàries i Castella-la Manxa és diferent en cada cas, però en qualsevol cas és molt notable. En aquest cas les Illes Balears estan en novena posició i amb una quantitat que és més de 100.000 pessetes per davall de la mitjana. Professor tècnic de formació professional amb 12 anys d'antiguitat; molta diferència entre Canàries i Castella-la Manxa, Balears en sisena posició i unes 48.000 pessetes per damunt la mitjana de l'Estat, mitjana de les 21 comunitats autònomes.

Professors d'ensenyament secundari, ara, amb zero anys d'antiguitat. Les Balears estan en setena posició i estan quasi 100.000 pessetes per davall la mitjana de les 21 comunitats autònomes, però recordin que treim la mitjana incloent-hi Canàries, Ceuta, Melilla, País Basc i Navarra, no a la resta de comunitats autònomes, per dir-ho d'alguna manera, que serien més de règim general com són les Illes Balears en temes de finançament. I en el cas de professors de secundària amb dotze anys d'antiguitat les Illes Balears ocupen la sisena posició i estan unes 40.000 pessetes per damunt la mitjana de les 21 comunitats autònomes.

Conclusions generals finals. Veim que si ordenam de major a menor les comunitats autònomes segons el sou anual dels seus funcionaris docents, les Illes Balears queden situades globalment a la part central alta de l'ordenació, de l'ordenació -repetesc- de les 21 comunitats autònomes, tant per al cas de mestres, novè lloc, de professors tècnics de formació professional, novè lloc, i del cos professors d'ensenyament secundari setè lloc, sempre que es tracti de professors interins, funcionaris en pràctiques, o sigui, professors sense antiguitat.

Segona cosa. En aquests casos de professors sense antiguitat, els sous anuals dels funcionaris docents de les Illes Balears són sempre lleugerament inferiors a la mitjana estatal en el cas de professors sense antiguitat; de totes maneres, per interpretar correctament la mitjana estatal s'ha de tenir en compte que els sous de les comunitats autònomes no són

homogenis: entre la comunitat que paga més i la que paga manco sempre hi ha una diferència aproximada d'1.300.000 pessetes; la causa d'aquest desequilibri és que hi ha comunitats que paguen uns elevats complements de residència, Canàries, Ceuta i Melilla, i que paguen un complement específic general més alt, Canàries, Ceuta, Melilla, País Basc i Navarra.

Així com va augmentant l'antiguitat dels funcionaris dins l'ordenació dels sous de les 21 comunitats autònomes es produeix una millora dins el rànquing de les Illes Balears. Així tenim que per a un funcionari amb 12 anys d'antiguitat, tant si és del cos de mestres com dels professors tècnics de formació professional i de professors d'ensenyament secundari, la posició de les Illes Balears és sempre la mateixa, la sisena, darrere les comunitats esmentades en el paràgraf anterior, i en el cas de funcionaris amb 12 anys d'antiguitat la comparació dels sous de les Illes Balears respecte de les respectives mitjanes estatals demostra una situació diferent del que passava per a professors i mestres sense antiguitat: ara, amb 12 anys d'antiguitat, els sous dels funcionaris docents de les Illes Balears són lleugerament superiors a les mitjanes estatals.

Aquestes serien les dades bàsiques que hem pogut elaborar a partir, repetesc, de la posada en contacte amb les direccions generals de personal de les diferents comunitats autònomes, del document que es va entregar el novembre del 99, i que evidentment creen una determinada situació dels sous dels docents en relació a les altres comunitats autònomes, i això no s'ha de confondre, és una cosa paral·lela a un altre tipus de possible millora retributiva que es derivaria de l'equiparació dels docents amb la resta de funcionaris de la comunitat autònoma. Ara simplement hem fet la comparativa amb els docents de les altres 20 comunitats autònomes.

Aquestes serien fonamentalment les informacions que estàvem en condicions d'oferir-los a l'espera de les seves preguntes més de detall o d'interpretació més sofisticada, que en aquest cas cediria la paraula al director general de personal.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Procedeix ara la suspensió per tal de formular les preguntes. No?, no hi ha cap grup que ho demani?, podem continuar?

Per tant, per formular les preguntes o observacions procedeix la intervenció dels grups parlamentaris per un temps màxim de deu minuts, i començem en primer lloc pel grup que ha sol·licitat la compareixença, que és el Grup Parlamentari Popular. Té la paraula el Sr. Jaén.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Muchas gracias, Sr. Presidente. Muchas gracias, Sr. Conseller, muchas gracias, Sr. Director General, por su comparecencia y por su explicación.

Esta comparecencia se pide el 25 de mayo del año pasado, del año 2000. Tiene registro de entrada del 31 de mayo; no puede decirse que usted haya comparecido con la celeridad, cual mítico caballo alado de la mitología griega, ¿verdad?, y por tanto quiere decir que los temas tienen una actualidad determinada. Éste no ha perdido toda la actualidad porque es un tema continuo, pero no es bueno que la petición de comparecencia se vea en el mes de febrero del año siguiente, no es bueno, aunque en este caso, como digo, es un tema que, bueno, la vigencia y la actualidad del tema pues permanece ahí de una u otra manera, pero no es bueno que eso se..., (...) habitual de esa comisión que suele acontecer esto.

En segundo lugar venía la petición de comparecencia sobre el estudio comparativo de retribuciones. Usted ha hecho referencia que nos gustaría (...) un ejemplar del estudio retributivo, pero nosotros lo pedimos porque usted había hecho alguna mención de él en alguna comparecencia con anterioridad en aquella fecha.

Dejo a parte todas las consideraciones que ha hecho sobre las retribuciones porque es así. Efectivamente hay una ley, la Ley 30/84, de 2 de agosto, de medidas urgentes de la reforma de la función pública, (...) por la Ley 23/88 (...) de la función pública de esta comunidad que contemplan todos los conceptos retributivos, los que son, y por tanto nosotros poco tenemos que hacer ahí, no podemos inventar nada específico: retribuciones básicas, (...) complementarias y los conceptos están ahí. Pero nosotros, el interés de conocer, sobre todo, y disponer luego de ese documento para poderlo analizar con detalle, al que haríamos alguna reflexión porque creo que el documento (...) sobre el mismo, nos íbamos a situar en dos cosas fundamentales. Primero, que habitualmente el Consejo Escolar del Estado en todos sus informes, que yo recuerde, al menos los dos últimos, que son del 97-98 y 98-99, de esos cursos escolares, hace una referencia expresa en uno de sus apartados del profesorado a las retribuciones, e insta a todas las administraciones educativas a una especie de homologación de esa retribución, porque siendo cuerpos nacionales pues no se observa que tenga que haber esas diferencias. Eso lo hizo el presidente anterior, el Sr. Piñero, en el último informe, y también este informe pues el actual presidente Sr. (...).

Yo hay dos cosas, y con esto voy a finalizar mi intervención, que me gustaría destacar. Primero, el complemento de residencia. En más de una ocasión lo hemos dicho: usted, Sr. Conseller, ha hecho referencia a los dos complementos que hay en las Canarias, en las capitalinas, que tienen un complemento de menor cuantía, y el resto de las islas, que tienen un complemento el año pasado con estos datos distintos. En Canarias, por ejemplo, uno de 20.000 y tantas, y el otro de 77.000, si no lo tenemos mal nuestra hoja de cálculo así lo expresa, y aquí en Baleares era un tema a plantear; lo hemos dicho en alguna ocasión y en algún momento habrá que reiterarlo: que se estudie la necesidad y la conveniencia, con un límite presupuestario que se considere oportuno, que las islas menores y muy especialmente, muy especialmente la isla de Formentera tuviese un tratamiento especial a este particular. No es el momento ahora, digamos, no es el tema (...) esta cuestión pero sí de estudiarla; y otras escuelas de difícil provisión, que

yo creo que son muy escasas pero que alguna puede haber por algún sitio que tuviesen ese tratamiento parecido como lo tiene el Valle de Arán, por ejemplo, lo tienen las Islas Baleares, o Canarias, Ceuta y Melilla.

Para los cálculos nosotros los hicimos de otra manera. Nosotros, esto es del año pasado, desde luego, y referido a catedráticos de secundaria; hicimos la media, pero descartamos, evidentemente, el complemento de residencia, que es un complemento que se paga en función de unas características muy especiales, no se puede, en la retribución de los profesores, tener en cuenta en el cálculo nacional el complemento de residencia, hay que tener en cuenta los otros conceptos que todo el mundo percibe, pero esos no porque justamente se pagan porque son (...) específicas a tener el destino en unos sitios como Ceuta, Melilla, Canarias, Baleares y el Valle de Arán, que son los sitios donde se cobra este complemento de residencia. Por tanto los datos, teniendo en cuenta eso, tenían que estar referidos, los datos estadísticos, a sueldo base, complemento de destino (...) específico.

Dejo también el tema de Navarra a parte porque Navarra hace una cosa especial: incluso abona las pagas extraordinarias completas ¿no?, es decir, no solamente (...) sino una paga extraordinaria completa. Eso es también una recomendación del Consejo Escolar del Estado pero, en fin, sólo lo hace Navarra. Y también un poco el tema del País Vasco que tienen una consideración pues, bueno, pues también especial.

Por tanto nosotros, que repito que con datos del año pasado, la media de un catedrático de secundaria sin trienios tenía una percepción al mes de una cantidad en cada comunidad distinta, no había ninguna que cuadrara y efectivamente la comunidad autónoma de Baleares estaba en torno, en fin, a esa media a que usted antes hacía referencia. A mí me gustaría que hubiese de esos datos un tratamiento estadístico y que se nos sacase la media, la desviación de estándar, se nos ordenasen un poco esos datos para ver realmente qué opinión tenemos, y se representase dentro de todo ese maremágnum específico que resulta como usted leía, una referencia de que, claro, es imposible tener una opinión cuando se leen los datos, porque yo le leo esta hoja de cálculo y efectivamente, es decir, nadie se entera. Lo fundamental es tener esos datos y estudiarlos y sacar unas conclusiones de cómo estamos situados.

Pero desde luego habría que converger un poco hacia esa media que en algunos casos nosotros, como digo, estamos quitando..., por ejemplo, Madrid por estos números está por encima de nosotros; repito, Madrid, pero yo, claro, no tengo en cuenta la indemnización por residencia, porque es una indemnización; entonces, quitando esa indemnización por residencia en Baleares los profesores cobran menos que en Madrid. Secundaria, datos de secundaria de Madrid. Ahora, si lo sumamos cobran más que los de Madrid, pero es que ese complemento de residencia habría que quitarlo porque hay que situarse en posición de igualdad sin tener en cuenta esa indemnización.

Yo le agradezco mucho esos datos que nos ha suministrado, que espero que nos haga llegar ese estudio comparativo y que vamos a estudiarlo con detenimiento para ver qué actuaciones podemos proponer, si es que existen unas diferencias que sean de carácter importante, que sean substanciales, sin perjuicio, como digo, de que el complemento por residencia lo estudiemos y (...) alguna iniciativa parlamentaria particular.

Creo que poca cosa más. Podríamos hacer -en fin- alguna reflexión respecto a lo que cobran los profesores españoles con respecto a Europa, o con respecto a los Estados Unidos y Sudamérica, incluso Australia, pero en fin, creo que también queda un poco fuera del caso. La verdad es que estamos en posición también de la media y con diferencias en algunos casos a favor, como es natural respecto al caso de México, o a veces a favor de exposiciones iniciales de un profesor con cero años, pero muy distante a profesores que ya tienen, como pasa en Francia, en España un profesor inicia su labor y (...) Pero cuando acaba corre bastante menos que el francés. Es decir, estos son sistemas que nosotros no podemos entrar, en consecuencia yo le agradeceré que nos haga llegar este estudio que tiene, que eso se trataba de saber en esta comparecencia y veremos que hacemos después si hay alguna iniciativa en un caso concreto, una vez que hayamos (...) La estadística.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Jaén. El Sr. Conseller pot contestar globalment o contestar després de cada... contestarà globalment. Per tant, prefereix que contestin ara Sr. Jaén? Pot contestar.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, Sr. Jaén, bé el comentari inicial que ha fet sobre la celeritat sobre la meua compareixença, evidentment jo he comparegut quan he estat reclamat pel Parlament, no tenia cap inconvenient en comparèixer abans i recordi vostè que davant l'abundància de peticions de compareixença, més o menys em va sortir una mitjana de cada quinze dies, el trimestre darrer de l'any passat, que era quan s'hauria pogut produir aquesta compareixença. D'altra banda, he llegit recentment que la ministra d'educació té sis compareixences pendents en comissió i les té aparcades des de fa molt de temps, cosa que per tant, ens supera.

El tema del consell escolar de l'Estat i la referència a les retribucions i la instància del consell escolar de l'Estat a l'homologació, jo crec que això és una missió impossible i respon a un voluntarisme més ideològic que cap altra cosa, la diversitat del finançament de les comunitats autònomes, les disponibilitats de les comunitats autònomes, segons siguin les necessitats d'afrontar la problemàtica del sistema educatiu. Per exemple, una comunitat autònoma que té un decreixement de població, lògicament ha de tenir moltes més possibilitats per a millorar les retribucions dels seus professors, que una altra que

ha de fer instituts, ha de posar professorat de suport, etcètera. És a dir, les circumstàncies són tan particulars, que no és fàcil aquesta homologació. D'altra banda, és veritat, que he dit diverses vegades vint-i-una comunitat autònoma i ciutats autònomes, són dinou comunitats autònomes, més Ceuta i Melilla, el que passa que per simplificar ho he dit d'aquesta manera. Ha plantejat una cosa que jo crec que és molt certa, la qual ens l'hauríem de plantejar tots plegats, que és el tema de les illes, sobretot Formentera, però també jo pens que també Eivissai Menorca, però sobretot Formentera que probablement hauria de tenir una prima, per entendre-nos. Nosaltres hem començat a fer estudis, no acabam de trobar l'encaix i és una llàstima que en el moment de les transferències i totes aquestes coses d'alguna manera no es plantegés aquest tema.

Després diu que no es pot tenir en compte el complement de residència, evidentment, nosaltres hem manejat diverses combinatòries, però si ja dient-ne una ja s'ha produït una certa impaciència per part seva, imagini's si ho haguéssim fet amb complement de residència, sense complement de residència, etcètera. Però en qualsevol cas i ja acab, jo crec que les conclusions finals han estat clares, jo crec que s'han marcat les línies bàsiques en comparació a les altres comunitats autònomes de les Illes Balears i a més la setmana que ve ens comprometem a entregar a cada un dels grups parlamentaris totes aquestes dades que s'han elaborat a la Direcció General de personal docent, que evidentment no pretenem que siguin una veritat absoluta, és possible que algun contacte que vostès tinguin en gestors polítics d'una altra comunitat autònoma hi pugui haver algun desajust, però que fonamentalment creim que són certes, com és lògic i si no les hi presentaríem i jo crec que la setmana que ve ens podem comprometre en fer-los arribar a cada un dels grups parlamentaris totes aquestes dades, perquè vostès lògicament puguin fer les reflexions que considerin oportunes.

I ara demanaria al Sr. President si pot autoritzar el Director General de personal docent, en cas que vulgui afegir alguna cosa ho pugui fer.

EL SR. PRESIDENT:

Per suposat, Sr. Conseller. Sr. Arnau Amer té la paraula. No em diu que no té res a afegir el Sr. Amer. Per tant, el Sr. Jaén Palacios en torn de rèplica.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Agradezco mucho las palabras del conseller, discrepo de algunas cosas de la comparecencia suya aquí, yo entiendo que en fin, el Gobierno tiene sus preocupaciones, la semana pasada debió comparecer, el jueves, no pudo, porque estaba en Alicante. A Alicante no fuí y me quedé aquí esperandole, pero en fin, fue otra persona por mi a Alicante, quiero decir, perdón a Castellón, lo que pido es que comparezca lo más ágilmente posible, es una petición...

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Jaén, aquest no és fòrum per plantejar aquest tipus de qüestions. Em sembla que si els seus portaveus a la Junta de Portaveus tenen alguna cosa a dir, però no ara.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Sr. Presidente, yo manifiesto mi disconformidad por el retraso de las comparencias del conseller. Que quede constancia, pero no me diga que no puedo expresar eso, solo faltaría.

EL SR. PRESIDENT:

No és el fòrum.

EL SR. JAÉN I PALACIOS:

Yo creo que sí, Sr. Presidente, con todos mis respetos.

EL SR. PRESIDENT:

Bé jo li dic que aquest no és el fòrum per fer-ne debat. Té alguna cosa a afegir Sr. Conseller?

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President, voldria dir simplement que no vaig comparèixer dijous passat, perquè jo amb molta antelació a la petició de compareixença estava compromès a participar a una taula rodona sobre universitats que es va a dur a terme a Castelló i vaig creure que no era cap fet molt greu retardar una setmana aquesta compareixença. Pura i simplement hi havia una motivació entenc jo, que va fer que no pogués comparèixer.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Aquesta presidència no fa cap judici de valors sobre les raons que expressen el conseller, ni el portaveu del Partit Popular, senzillament no és el fòrum per expressar aquestes qüestions, perquè cadascun ho pot fer a la Junta de Portaveus, si ho troba convenient.

Seguim en la resta de grups polítics. Per tant, pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat Sr. Pons.

EL SR. PONS I PONS:

Gràcies, Sr. President. Seré breu, jo crec que el tema de debat és intemporal i d'aquí un any o d'aquí dos o tres, encara discutirem del mateix. Perquè hi ha un fet fonamental i és, quins són els paràmetres que s'han de calcular quan parlem de retribucions a un cos docent? Primer de tot, la quantitat de persones que estan involucrades, que representa una quantitat econòmica molt important, sobretot en aquesta comunitat, quan es varen fer unes transferències molt per davall de les necessitats que tenien. Fa poc vaig tenir ocasió de reunir-me amb altres portaveus d'educació d'altres comunitats

autònomes, d'arreu de l'Estat i quan vàrem contrastar dades varen sorgir dades vertaderament sorprenents. Per exemple, una comunitat com Castella i Lleó té un superàvit damunt les negociacions d'educació de 5.000 milions de pessetes, que es destinen a altres coses òbviament. Mentre que aquí el càlcul efectiu ja es va produir un dèficit que és molt semblant al que es va produir després damunt la quantitat global de la transferència de 10.000 milions de pessetes. I no anem a cercar culpables, però això és així i no és d'una altra manera.

Segona, jo crec que el complement per a residència no és significatiu, ni es pot considerar un paràmetre vàlid quan s'està parlant de la retribució del professorat. Els complements de residència es posen durant la dictadura i em sembla que abans també, quan hi ha places de difícil provisió, amb una finalitat concreta, que és lloable i és la necessitat de la permanència del docent a la plaça allà on fa feina. La bondat del sistema educatiu està basada fonamentalment damunt la feina del professorat, no és tan important la programació, ni açò de primària, ni les humanitats i sobre aquestes coses quina és la postura que té el professorat davant el fet educatiu? I quina és el seu comportament davant els alumnes? Els temps de la república varen ser uns moments molt especials, en els quals un mestre d'escola, m'agrada recuperar aquesta denominació, perquè és per a mi una categoria important. El mestre d'escola cobrava exactament el doble que un jornalero, que un obrer de les diferents indústries que hi havia en aquells indrets a Balears. Es cobrava durant l'any 1931 o 1932 més o menys un duro, 150 pessetes mensuals i l'increment va ser a 300 pessetes. El professorat que no tenia la formació que té ara, però que tenia un punt de vista que era l'educació diferent, va permetre que professors i mestres importants poblessin aquestes illes.

He de tenir un record, la Normal de Palma era de les més importants que hi havia a Espanya, quant a la categoria, formació i preparació del seu professorat. (...) Vives, un professor de pedagogia admirable que a més va fer d'àrbitre de futbol, el Sr. Viñas i companyia són persones que varen marcar una època molt important en la formació i no era tant important la quantitat de diners. La quantitat de diners que guanya un professor, en comparació a altres professions sempre tendrem un punt de vista diferent, però sobretot aquí devora el que fa que els sindicats estiguin especialment sensibilitzats i els sindicats són pràcticament els portaveus del sentir general dels professors i dels mestres i els qui es dediquen a fer aquesta funció, és la comparació amb altres funcionaris que fan feina per la comunitat autònoma, amb una formació semblant, sense tenir a més la responsabilitat que té el cos d'ensenyament quant a formació. Una comunitat que s'ha dit i durant una intervenció de no fa massa estona, l'Hble. Conseller ja ho va dir, sent una de les comunitats més riques, amb índex de riquesa o benestar de les més importants d'aquest país, resulta que el fracàs escolar o la tendència de la població d'al·lots de 14 o 15 anys prefereixin anar a fer feina, entrar dins el món laboral, moltes vegades amb una formació deficitària en tots els punts de vista, que continuar amb un procés educatiu llarg i cada vegada serà més llarg i més dur si han de fer front aquests alumnes a una societat complicada, allà on els mitjans tecnològics i la preparació cada vegada serà més important.

I aquí si fos possible trobar una solució, que jo crec que és molt difícil i no crec que amb discussions s'hi pugui arribar, perquè és un mal, és un defecte, és una lacra de la pròpia societat, és difícil fer un paral·lelisme de, els hi pagarem més i millorarà l'educació, no crec que sigui açò justament. Jo crec que l'esforç s'ha de fer en l'equiparació amb els funcionaris que són de la comunitat autònoma, perquè açò permet la direcció política, que és la conselleria òbviament a exigir més sobre quina és la postura del cos educatiu davant els alumnes, davant la feina que tenen. No tenim una feina independent, els ensenyants no tenen una feina independent, els ensenyants són assalariats, en aquest cas a la comunitat autònoma, però de l'Estat, que l'Estat és tot, ens oblidam que l'Estat és tot i tenen un lloc de feina amb una missió específica, que és la preparació d'aquests alumnes com a futurs ciutadans. Algunes vegades la seva feina produeix aquest ciutadà emblemàtic o bo o que estigui integrat dins una democràcia, que s'ha de pensar que ha de ser activa i participativa, la feina estarà compensada o no, però tindrà una justificació aquesta compensació econòmica.

Si és fa una guerra de sous, és a dir, nosaltres cobram menys, sense que hi hagi aquesta valoració específica dels ensenyants com a formadors de les noves generacions de ciutadans de la comunitat autònoma, és òbviament una discussió absolutament parcial. Per tant, si des de la comunitat autònoma tenint en compte tots els uts i els ets que suposa el finançament de les comunitats autònomes, que per cert, l'any que ve hi haurà la gran confrontació per veure els duros d'on surten, però tenint en compte les possibilitats que hi ha, es produeixi un atracament al menys de les percepcions dels cos d'ensenyants, del col·lectiu d'ensenyants, amb els altres funcionaris de la comunitat autònoma que tenen una titulació o una feina, mai no serà igual la feina, però si la preparació pot ser semblant, no hi haurà la sensació que tenim els ensenyants, perquè jo també ho som encara que estigui a punt no ser-ho, de la valoració que fa la societat a una feina que és molt important, tothom diu que és molt important, aquí dins aquesta societat que ens ha tocat viure diuen que l'educació és molt important, però no té el tractament dins la societat no a través del Govern dins la societat, no té el tractament que tenen altres professions que fan feina en coses i no en persones i açò és una situació que és de difícil solució, per tant, tots els esforços que es facin des de la conselleria, des del Govern de la comunitat autònoma, en igualació del tractament econòmic, serà una força que tindrà la conselleria, que tindrà el Govern per exigir i no m'agrada aquesta paraula, però per arribar a tenir un cos d'ensenyants que no sigui el fet econòmic el que serveixi d'excusa per el no compliment d'aquesta tasca molt important en aquestes illes.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Pons. Sr. Conseller Pons també pot contestar.

EL SR. CONSELLER D'EDUCACIÓ I CULTURA (Damià Pons i Pons):

Gràcies, Sr. President. Senyores diputades i senyors diputats. Sr. Pons, les seves reflexions com sempre resulten ser

molt interessants, mescla de l'experiència i dels coneixements de la funció docent són molt atractives en molts de casos, però em centraré en dues o tres coses de les que vostè ha dit i crec que convé subratllar-les. En parlar del fet retributiu dels docents, no podem tractar-lo com un fet aïllat de l'escenari del finançament global de les Illes Balears i del finançament global de les competències d'educació en el moment de la seva transferència, fer-ho seria equivocar-nos o enganyar-nos i una prova d'això és quan relacionam el finançament de l'educació i del personal docent amb el finançament de determinades comunitats autònomes, veim que hi ha simetries evidents.

Després el tema dels complements de residència, farem tot una sèrie de quadres comparatius, els quals podem aparcar-ho coma paràmetre vàlid, que sembla que en això han coincidit tan el Sr. Jaén, com el Sr. Pons, encara que el final desenganar-nos, allò que els importa als ensenyants és el volum global de la borsa, vull dir que no crec que hi hauria massa ensenyants que tenguessin inconvenients que els vengués per un lloc o per l'altre, encara que segons procedeixi d'un lloc o de l'altre, a efectes de pagues extraordinàries i de jubilacions sí que genera unes determinades situacions. I després una cosa que podem assumir, és aquesta idea seva expressada, que evidentment més enllà de l'anàlisi comparativa de les retribucions de les altres comunitats autònomes, de les quals hem podem prendre la referència, també hi ha una cosa interna a nivell d'Illes Balears que va lligat a l'equiparació dels docents a la resta de funcionaris de la comunitat autònoma. En aquests moments la conselleria té converses amb els sindicats, en una fase embrionària, per entendre'ns i bàsicament es tracta de resoldre tres temes, un seria la quantitat final, un altre el calendari d'aplicació d'aquest acord, que ja seria l'acord definitiu i un altre la possible entre cometes "compensacions socials", que sí que tenen funcionaris de la comunitat autònoma i que no tenen docents, però pot ser veritat que els docents en tenen alguns que no tenen la resta de funcionaris de la comunitat autònoma, per tant, s'ha de casar la cosa.

Aquests són els tres elements en joc i hem començat a parlar-ne ja a la mesa sindical i a la mesa d'educació i la nostra voluntat, lògicament seria poder arribar a un acord com més aviat millor, sempre sabent que tenim, malauradament, una espasa que penja damunt la nostra esquena, que és un mal finançament, vostè ho ha esmentat, 10.000 milions de pessetes menys que la mitjana de les altres nou comunitats autònomes, més un sistema educatiu en creixement galopant, supòs que varen veure la corba de natalitat de diumenge passat a un diari d'aquesta illa. Torna haver-hi l'any 2000 tants de naixements com hi va haver l'any 1981. Això vol dir que hi haurà demandes de places escolars d'infantil, hi haurà un creixement. Des de l'any 1981, no havien nascut tantes criatures a les Illes Balears com l'any 2000 i avui estam a dia 7 de febrer, si no record malament i a les Illes Balears d'ençà de dia 1 d'octubre s'hi han escolaritzat més de 2.000 alumnes d'incorporació tardana, lògicament el que no podem fer és aïllar cap fet del fet educatiu, perquè tot va embolicat, perquè en el fons el recurs per una cosa o per l'altra procedeixen de la mateixa caixa comuna carregadíssima de limitacions a les quals, com saben vostès, s'hi han afegit una sèrie de deutes inesperats que no hi comptaven. Per tant, aquest és el panorama global i dins aquest

panorama global hem de situar el tema de les retribucions dels professors.

Gràcies i per part meva he acabat.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Sr. Pons? No vol fer ús de la rèplica, per tant, esgotat el debat i l'ordre del dia de la sessió d'avui s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA